

Innst. S. nr. 63

(2002-2003)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

St.prp. nr. 16 (2002-2003)

Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 154/2002 av 8. november 2002 om endring av artikkel 1 i protokoll 31 i EØS-avtalen om EFTA/EØS-statenes deltagelse i EUs 6. rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjonsaktiviteter

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Forsknings- og teknologisamarbeidet er nedfelt i EØS-avtalens del VI, samarbeid utenfor de fire friheter. Samarbeidet gjelder deltagelse i EUs rammeprogram for forskning, teknologisk samarbeid og demonstrasjonsaktiviteter. Avtalens artikkel 81 gir EFTA/EØS-statene status som fulle og likeverdige deltagere i denne type programmer. Det 5. rammeprogrammet for forskning og teknologisk utvikling blir avløst av 6. rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjonsaktiviteter 1. januar 2003. Programmet gjelder årene 2003-2006. Protokoll 31 må endres for at samarbeidet kan utvides til å omfatte deltagelse i 6. rammeprogram. Arbeidet med det 6. rammeprogram startet i 1999. Norge har deltatt i planleggingen. Programmet ble vedtatt 27. juni 2002 ved Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 2002/1513/EF. Med unntak av EURATOM, som ikke omfattes av EØS-avtalen, er den økonomiske rammen for det 6. rammeprogrammet på 16 270 mill. euro. Da deltagelse i programmet forutsetter bevilgninger over flere år, er Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nødvendig i medhold av Grunnlovens § 26 annet ledd.

Uoffisiell oversettelse av EØS-komiteens beslutning nr. 154/2002 og av Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 2002/1513/EF følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

På EU-toppmøtet i Lisboa våren 2000 ble det vedtatt som strategiske mål for det neste tiåret å bli verdens mest konkurransedyktige og dynamiske kunnskapsbaserte økonomi. Toppmøtet i Barcelona i 2002 vedtok at medlemsstatene skal øke FoU-innsatsen målt som andel av BNP fra 1,9 pst. til opp mot 3 pst. innen 2010. Det 6. rammeprogrammet skal bidra til å realisere dette målet, bl.a. ved å stimulere til opprettelsen av Det europeiske forskningsområde (European Research Area, ERA). ERA skal bygge bro mellom de enkelte staters forskningspolitikk.

Det 6. rammeprogrammet iverksettes under tre hovedoverskrifter:

1. Konsentrasjon og integrasjon av EUs forskningsinnsats
2. Strukturering av ERA
3. Styrking av grunnlaget for ERA

Hele 82 pst. av rammeprogrammets budsjett allokere til kategorien Konsentrasjon og integrasjon av EUs forskningsinnsats. I kategorien finnes følgende tematiske hovedområder:

1. Helserelatert biovitenskap, genomforskning og bioteknologi
2. Informasjonssamfunnets teknologier
3. Nanoteknologi og nanovitenskap, kunnskapsbaserte multifunksjonelle materialer, nye produksjonsprosesser og nytt produksjonsutstyr
4. Flyteknikk og romforskning
5. Næringsmiddelkvalitet og -trygghet
6. Bærekraftig utvikling, globale miljøforandringer og økosystemer
7. Borgere og styringsformer i et kunnskapsbasert samfunn

Tidligere rammeprogrammer har lagt vekt på internasjonalt samarbeid, herunder med kandidatstatene. Dette gjelder i enda større grad det 6. rammeprogram-

met. EUs rammeprogram utgjør bare omlag 5 pst. av medlemsstatenes offentlige investeringer i forskning. Størstedelen av den europeiske forskningen finansieres nasjonalt. Det 6. rammeprogrammet avsetter derfor spesielle virkemidler for å oppnå større grad av samhandling og nettverk mellom forskningsaktiviteter som er finansiert nasjonalt.

Både ut fra erfaringer med tidligere rammeprogrammer og ikke minst ut fra den økende betydningen det kommende rammeprogrammet vil få, vil det være svært uheldig for norske forskningsmiljøer og bedrifter om Norge skulle ønske å tre ut av rammeprogrammet. Fortsatt deltagelse i forskningssamarbeidet i EU vil bidra til å øke det internasjonale engasjementet innen forskningsinstitusjoner og næringsliv, gi Norge mulighet til å nyte godt av EUs kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling samt styrke kvaliteten i norsk forskning. Det vil også bidra til å profilere norsk forskning sterkere internasjonalt.

Rammeprogrammet for forskning og teknologi er det mest omfattende internasjonale forskningssamarbeidet Norge deltar i. Programmet er også det største programmet Norge deltar i under EØS-avtalen og utgjør ca. 75 pst. av det totale norske bidraget til EØS-samarbeidet. Det samlede norske bidraget er anslått til 331,93 mill. euro, dvs. om lag 2,6 mrd. kroner for hele programperioden. Fordelt over årene 2003-2006 vil utgiftene i gjennomsnitt være ca. 645 mill. kroner årlig. I praksis blir imidlertid utgiftene spredt over et vesentlig lengre tidsrom enn fire år, og kontingentinnbetalingene vil variere fra år til år avhengig av aktivitetsnivået. Det norske bidraget bevilges over Nærings- og handelsdepartementets budsjett (kap. 924 post 71). Utgiftene til norsk deltagelse i det nye rammeprogrammet er innarbeidet i budsjettet for 2003 med ca. 150 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (2002-2003) for Nærings- og han-

delsdepartementet. Innbetalinger på de 4. og 5. rammeprogrammene kommer i tillegg.

MERKNADER FRA UTENRIKSKOMITEEN

Komiteens utkast til innstilling ble 28. november 2002 oversendt utenrikskomiteen til uttalelse. Utenrikskomiteen uttaler følgende i brev av 3. desember 2002:

"Under henvisning til næringskomiteens brev av 28. november 2002 kan meddeles at utenrikskomiteen ikke har merknader til ovennevnte utkast til innstilling."

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Olav Akselsen, Jon Ola Alstad, Bendiks H. Arnesen og Grethe Fosslie, fra Høyre, Silja Ekeland, Ivar Kristiansen og Michael Momyr, fra Fremskrittspartiet, Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm, fra Sosialistisk Venstreparti, Åsa Elvik og Inge Ryan, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide og Olaf Gjedrem, og fra Senterpartiet, Marit Arnstad, har ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 154/2002 av 8. november 2002 om endring av artikkel 1 i protokoll 31 i EØS-avtalen om EFTA/EØS-statenes deltagelse i EUs 6. rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjonsaktiviteter.

Oslo, i næringskomiteen, den 3. desember 2002

Olav Akselsen
leder

Lodve Solholm
ordfører

Ivar Kristiansen
sekretær